

ABONAMENTELE

Pe o săptămână pe an 40 lei
pe 6 luni 22 lei
pe 3 luni 12 lei

TIMPUL

ANUNȚURI ȘI INSERȚII

Linia 30 litere petit pag. IV. 80
Idem pag. III. 1 20
Reclame pag. III. 1 50
" II 2 50

Anunțurile și inserțiile se primesc la București, la Administrația ziarului la Viena, la birourile de anunțuri Heinrich Schalek, Wollzeile 12;—A. Oppelk, Stube-stein 2;—Paris, C. Adam, rue Clémence 4 A. Lorett, rue S-tei Anni 51.

Serisoriile nefrancați nu se primesc Manuscrisele neimprintate se ard.

Un număr 15 bani.

REDACȚIA, STRADA STIRBEI-VODA Nr. 2.

București, 8 Ianuarie 1883

Pe-o foaie îngălbenită de hârtie peste care a trecut zeci de ani, avem înaintea noastră un conceptul cu ștersături al unui decret de la 1848. E scris cu litere cursive, poartă deviza comună actelor de aceea natură: „Dreptate, frație! În numele popoului român. Guvernul provizoriu.“ Scrisoarea este a d-lui C. A. Rosetti, membru pe atunci al acelui guvern.

Ca o curiozitate istorică și ca un act caracteristic pentru omul de la care emanează, comunicăm aici cuprinsul lui, punând între paranteze cuvintele șterse:

Fiindcă după voința popoului și după jurământul ce s'au făcut în câmpul libertății robia s'au desființat;

Fiindcă robul cel mai adevărat și nenorocit a fost până acum femeia (cea măritată).

Fiindcă după natura femeii și a dat simțirea iar bărbatul puterea și în timp de acum nu mai este iertat ca acela ce simțea să fie robul celui care are puterea cea absolută;

Fiindcă o nație nu poate fi mare și puternică decât când (va avea mume bune), femeia va ști să fie muma, și (nu poate fi) muma când este în robie nu poate însoți decât robia fiului ei.

Fiindcă vorbele bisericii că femeia se va teme de bărbat, este o degradare a amorului și a omeniilor.

Și fiindcă nici bărbatul nici femeia nu pot jura unul altuia un amor pe viață fără a fi în primejdie de-a nu-și cădea jurământul, dovedit fiindcă (amorul) a iubi nu se poate porunci.

Decretăm:

Art. 1. Femeia este liberă și de-o potrivea cu bărbatul.

Art. 2. Toate căsătoriile sunt desființate.

Art. 3. În viitor (nu se) căsătoriile se vor face prin tribunale.

Art. 4. Se va rândui o comisie care va face o prăvălie pentru asigurarea creșterii și averii copiilor acelor familii ce se vor despărți.

Prea sf. mitr. și ministru dreptății sunt însărcinați cu aducerea la îndeplinire a acestui decret.

Nu ne vom încerca să arătăm monstruoșitatea întregii și acestui proiect de poliandrie, căci, la urma urmelor, Prea Sfântia sa mitropolitul și ministrul dreptății de pe atunci, par a nu-i fi dat nici o urmă, și a fost poate numai o toamnă a întâmplării că această hârtie s'au păstrat. Dar de sigur caracteristic pentru toată dezvoltarea noastră socială rămâne faptul, că autorul acelor știri a dat zeci de ani de-a rândul creștere politică și morală popoului românesc. O creștere care, dacă se va citi bine proiectul de decret și ceea ce el voiește, n'a rămas fără adâncă înrădăcinare asupra morăvurilor noastre.

Nu ne vom opri dar asupra cuprinsului. Există oare-vre-o îndoială că instituția pe care-o tăgăduiește, fie de origine umană, fie divină, este fundamentul societăților. Că existența ei e condiția de căpetenie a chiar existenței popoarelor? O comisiune care ar face prăvălia pentru creșterea copiilor nu va fi nici odată în stare de-a înlocui pe părinți, de-a înlocui familia. Căci ce-am putea zice noi în contra felului de-a vedea a știrilor de mai sus, sunt lucruri pe care simte toată lumea și eu toate a-

cestea, o spunem drept, oricât de curios ar fi acest act, oricât de neauzit pentru epoca în care s'a produs, mirare nu ne mai inspiră.

De ce ne-am mai mira? Cele ce s'a petrecut și ce se petrec încă în România sunt lucruri atât de curioase, atât de nefirești, încât mîntea ne silește a căuta o rațiune suficientă pentru ele, un cuvânt prin care să ni le explicăm. Disoluțiunea socială, disoluțiunea de morăvuri, lipsa de idei conducătoare în viața privată și publică, pretextarea de principii pentru a parveni, toate aceste fenomene ale unei societăți în decadentă ne silesc să căutăm o cauză începătoare destul de puternică pentruca, prin contagiul ei, să poată produce rezultatele pe cari le vedem.

Fără îndoială știrile de mai sus nu sunt scrise de un om serios. Pornite de la o persoană politică este indiferentă, ele ar putea figura într'un almanach de curiozități și am fi dispensați de sarcina de-a vorbi de ele. Dar pornesc de la cel mai însemnat om politic în România, ale cărui idei și tendințe au determinat atât de adânc soarta vieții politice la noi, mai mult, care și astăzi e propunătorul reformelor constituționale, după a cărui dictat se mișcă majoritățile Corpurilor legiuitoare.

Ei bine, cu această ușurință de spirit a fost condusă societatea română. Cu această ușurință s'a creat regimul nostru economic și social, cu ea am intrat în război, cu ea am pierdut provinciile, cu ea mergem înainte. Ușurința aceasta este măsura cu care măsurăm omenii lucrurile; o recunoaștem în superficialitatea pseudocivilizației noastre, în imprudența măsurilor ce luăm, în chaosul de legi și reglemente, în perpetua dorință după înnoiri, în neliniștea eternă a vieții noastre morale.

Și oare aceste n'o să aibă nici un capăt? Autorul decretului de poliandrie de mai sus va rămâne și de-aici înainte autorul legilor și reformelor, ce au a conduce poporul românesc? După cum i se va năzări, azi i vom jertfi colegiile electorale, mâni religia, poimâni familia? Dar este oare statul omenească în genere, societatea noastră în deosebi obiectul unor experimente copilărești. Prada unui tiran neuropetic, care-și realizează pe spațele noastre fantaziile sale orientale? Poate suporta o societate omenească ca vecinic eulit reformelor celor mai radicale să i se pună la încheieturi, poate suporta această discompunere și recompunere după fantaziile unui om, a cărui unică țintă e de-a lua ochii lumii prin o nouă etichetă estravagantă și de-a n'o face să vază că singurul scop este de-a si bate joc de ea și de-a o exploata?

Iată ceea ce nu putem crede, eu toate că evenimentele zilelor din urmă ne indică această clinică fatală.

ȘTIRI TELEGRAFICE

Viena, 17 Ianuarie.—Fremdenblatt afla că Conferența europeană pentru cestiunea Dunării se va întruni pozitiv la Londra în cele d'întai zile ale lui Februarie.

Cairo, 17 Ianuarie.—Cele din urmă nou-tați din Sudan, vestesc că turburările armeană în acea parte a Egiptului.

Londra, 17 Ianuarie.—Primu ministru d. Gladstone a părut azi Englitera, spre a se duce să petreacă câte-va zile la Cannes, în sudul Franței, pentru trebuința sănătății sale.

Paris, 17 Ianuarie.—Mai toate zecarele aprobă arestarea principelui Napoleon dar blamează propunerea d-lui Floquet tinzând la darea afară de pe pământul francez a tuturor membrilor vechilor familii domnitoare ale Franței.

Viena, 17 Ianuarie.—După informări autentice, știrile date de unele ziare streine să contele Ludolf, ambasador al Austro-Ungariei la Roma, ar fi hotărât pentru postu de la Paris sau chiar că guvernul ar avea intenția d'a l' rechema din postu său de acum, sent cu totu nefondate.

Paris, 17 Ianuarie.—Se crede că Camera va respinge propunerea d-lui Floquet și că va vota un proiect de lege dând guvernului puterea d'a da afară dupe teritoriu francez pe principii din vechile familii domnitoare din Franța, dacă și cand darea lor afară ar fi trebuincoasă.

Viena, 17 Ianuarie.—D. de Giers, ministru al afacerilor streine al Rusiei, e așteptat la Viena la 10 Ianuarie.

Belgrad, 17 Ianuarie.—Locotenent-colonel Petrovici e numit ministru al lucrărilor publice.

Roma, 17 Ianuarie.—Camera a adoptat propunerea d-lui Mancini, ministru al afacerilor străine, cerând a amâna interpelările asupra politicii exteroiare a Italiei până la discuțiunea bugetului ministrului său.

Paris, 18 Ianuarie.—După știrile din Petersburg se crede că înțelegerea Germaniei, Austriei, Rusiei și Italiei asupra cestiunii Egiptului se va face în curind pe baza următoare: Aceste patru puteri admit suprimarea controlului anglo-francez, dar nu admit ca regularea definitivă a reorganiza-rei politice a Egiptului să se poată efectua fără consimțimentul Europei.

Londra, 18 Ianuarie.—Se telegrafiază din Cairo lui Daily News că falsul profet din Sudan a învins un corp de trupe egip-tene de cinci sute oameni, din cari 140 au fost omorîți și 160 făcuți prizonieri.

Constantinopol, 17 Ianuarie.—Însărcinatul cu afacerile Englitera a înmanat azi Portei o Notă a Lordului Grantville, anunțând că Englitera, după cererea mai multor puteri, a amânat până în Februarie întrunirea Conferenței spre a regula cestiunea dunăreană.

Porta n'a răspuns încă în privința acestei conferențe.

Strasburg, 18 Ianuarie.—Din 56 membri ai delegațiunii alsaciane, 17 au depus în ședința de azi o protestare contra esclu-derii limbii franceze în desbaterele adună-rei provinciale; au declarat însă că vor sta cu toate astea membri ai delegațiunii țereii lor.

Cair, 19 Ianuarie.—Un corp de expediție va pleca la Sudan la 10 Februarie; el va fi condus de către Baker pașa.

Sentari, 19 Ianuarie.—O incierare a izbucnit între muntenii albanezi și soldații turci; doi munteni au fost omorîți.

Mahometanul care insultase pe Consulul Franței a fost arestat.

Informațiuni

Guvernul austro-ungar a oprit din nou intrarea vitelor din România. Ceva mai mult: direcția noastră tele-grafo-postală a fost anunțată că este interzis diligențelor române d'a intra pe teritoriul austro-ungar cu fan, orz sau alte furaje, de teamă a nu se transmite pesta bovină.

Prefect la Botoșani, în locul vacant, s'a numit d. Anastasie Sava, care a mai ocupat asemenea funcție.

„Curierul financiar“ află că măsura luată de guvern, cu privire la efectuarea operațiunilor în monedă de argint ar fi inspirată de directorul monetăriei statului, care, în vederea ieftinătății argintului și în considerațiunea d'a avea de lucru și a justifica leafa ce primește, ar fi sfătuit pe guvern să facă acest pas periculos.

Din parte-ne putem adăoga—ceea ce am prevăzut de mult—că nu în vederea ieftinătății argintului d. director Pillidis a sfătuit pe guvern să ia acea măsură, ci în vederea unui gheșeft de mult pus la cale. Își aduc aminte cititorii de vnzarea ilegală, fără licitație, a celor 35.000 kilograme praf de argint de la monetărie, vnzare efectuată prin iulie trecut? Ei bine, acel praf s'a prefăcut în argint, și Casa Scheide-Anstalt, care va fi având cuvântul directorului, ne vinde tot nouă cu câștig ceea ce s'a vndut din țară ca netrebuincios. Săraca țară! pe ce mâini ai ajuns!

Zilele acestea un număr oare-care de cetățeni d'n capitală au ținut o întrunire, în scop d'a se elibzui asupra persoanelor care trebuie alese în viitorul consiliu comunal, și mai cu seamă asupra persoanei viitorului primar.—Unii au propus pe d. C. A. Rosetti, alții pe d. general G. Manu. Hotărîrea definitivă nu s'a luat încă.

CRONICA

Societatea „Carpații“ va da în seara de 12 ianuarie balul său în marele salon al hotelului Dacia. Prețul intrării pentru persoana 3 l; pentru familie 5 l; logele 12 l.—Biletele se găsec la clubul Societății strada Stirbey Voda No. 11; la librăria d-lui Soceec; la farmacia d-lui Ciura și în seara balului la casa. Începutul la 8 și jum. ore.

Fermentul alegerilor noului consiliu comunal fiind apropiat și neputându-se împărți la domiciliu cărțile electorale, primăria invită pe alegători să meargă la locurile mai jos arătate spre a-și primi cărțile: a) Cărțile pentru alegători colegiului indirect (colegiul 4 de Camera), se vor libera până în ziua de 8 curent inclusiv de la primărie, iar în zilele de 9 și 10 curent cărțile care vor rămânea neprimite, se vor libera celor în drept chiar în localurile birourilor electorale.

b) Cărțile pentru alegători colegiului direct se vor libera la oficiul stărei civile până în ziua de 19 curent inclusiv, iar cele ce vor rămânea se vor depune în zilele de 20 și 21 curent la birourile electorale, de unde se vor primi de alegători în drept.

Semn onorific de aur, pentru serviciul militar de 25 ani, s'a acordat căpitanilor Tulcea Dimitrie, din regim. 3 ealarasi, și

Stoenușu Dimitrie, din regimentul 3 drobanți.

Infirmaria școlii militare s'a desființat, zice „Gaz de Roumanie“, printr'o deciziune a ministrului de război și s'a înlocuit cu un spital special pentru această școală.

Facultatea de medicină se zice că de acum înainte va inscrie și pe studenți care vor prezenta bacalaureate sau testimonii de maturitate streine. Inscieriile se va face după ce aceste acte vor fi legalizate de ministerele de unde le posed, și vizate de ministerul nostru de externe.

O fabrică de broderii s'a proiectat a se înființa în Botoșani, zice „V. Botoșanilor“. Dacă aceasta s'ar adevăra ar fi unica fabrică de acest fel în România.

Colegiu II din Prahova a ales membri în consiliu județean pe d-ni P. N. Apostolescu, M. I. Georgescu și Ghiță Lazărescu, candidați ai noului grup liberal din localitate. Partida d-lor Grigorescu-Pătrălăgeanu și de astă dată a făcut fiasco.

În ziua de 3 ianuarie s'au protestat în București 117 polițe care aparțin în cea mai mare parte unor comercianți din București, între care strălucesc numele de Klemfner și Solomon, Rubin Schirer, Em. Bercooitz, A. Focșaneanu, A. Berkovitz, Iancu Rozenzweig, M. Margulis, Frați Feldman, S. Hendler, Rubin Stein, etc.

Moșia Degerații din districtul Prahova s'a adjudecat definitiv asupra d-lui P. S. Aurelian, ministru, cu suma de 210,420 franci — ???

Se știe că în urma congresului economic din Iași s'a ales un comitet central cu reședința în București care să lucreze pentru realizarea desideratelor acelui congres. S'a hotărît încă ca să se înființeze în acest scop și comitete în fie care district. Comitetul districtului Covurluiului numit acum de curend, e ast-fel compus: P. S. S. Episcopul eparhiot președinte; d-nii G. Antachi și G. Valenți, vice-președini; d-nii Dr. N. Tacheanu și Gh. Mihăilescu, secretari; d-nii P. Nica și A. Calinescu, membri.

Dorim acum ca acest comitet să se pue pe lucru, căci multe are de făcut.

Revizuirea Constituției

A doua citire a declarațiunii de revizuire trebuia să aibă loc ieri în Camera. Este adevărat că Adunarea și-a votat vacanța până la 9 Ianuarie, și că mai mulți deputați din majoritate și-au exprimat părerea că se poate face a doua citire și în această din urmă zi; însă d. preșident al Camerei, bazându-se pe textu și litera legii, a zis în ultima ședință: „după Constituțiune, cele 15 zile libere se implinesc în ziua de 7 și prin urmare eu nu pot face alt-fel de cât să vă anunț că trebuie să vă întruniți în ședință publică în ziua de 7 Ianuarie... Biroul nu poate interpreta alt-fel Constituția. Dacă d-voastră nu veți avea destul patriotizm ca să veniți, biroul nu poate face altfel. Eu însă crez că toți veți veni în ziua de 7. De aceea, bazat pe patriotizm d-v., ridic ședința și anunț pe cea viitoare pentru ziua de 7 Ianuarie 1882.“

Patriotism,—patriotism, dar ieri a fost sf. Ion ziua marelui vizir de la Florica și ar fi un sacrilegiu d'a lura! De aceea, eu tot apelul prezi-

dentului, patrioții nu s'au strâns ieri la Adunare.

Un „memento“ in noaptea de anul nou!

Citim următoarele in „Gazeta Transilvaniei“ :

... O hidra spurcată ne amenință în existența noastră națională aici, în țările de sub coroana s-lui Ștefan, și noi Românii să stăm cu mâinile în sin, să nu facem nimic pentru de a ne apăra în contra acestui procler, deși vedem cu ochii, cum se aruncă ca turbat asupra noastră, și caută ca să ne înghită de vii?

Acest procler a eșit din creerii aprinși ai dușmanilor noștri, s'a intrupat în forma așa numitelor „Reuniuni de maghiarizare“ și este îndreptat în contra tuturor naționalităților nemaghiare din patrie, însă nici una, afară doară de Evrei, nu e atât de neglijentă în luarea măsurilor de apărare în contra lui, ca cum suntem noi.

Celelalte naționalități s'au clarificat asupra pericolului și au și luat măsuri de apărare. Pana și Slovaci își încardă puterile pentru ca se respingă atentatul intenționat. Numă noi, și iar noi, nu facem aproape nimic.

Bine e să luăm aminte, ce vor Reuniunile de maghiarizare! Nu vor nici mai mult nici mai puțin, de cât, ca noi de dragul Maghiarilor să ne lepădam de limba noastră, de datinele noastre, de obiceiurile noastre, în scurt de toate tradițiile strămoșești.

Paladiul naționalității unui popor îl constituie limba și datinele sale strămoșești; de aci emanează farmecul poetic, cu care se infiltrază inimile noastre și produce acel sentiment puternic, ce se manifestează ca rezoluțiune fermă a voinței, ca entuziasm și în împrejurări critice—chiar ca fanatismu pentru apărarea naționalității.

Acest paladiu este acum amenințat; prin urmare putem zice, ca cel mai periculos atentat din câte s'a făcut vre-o dată asupra naționalității române este atentatul intenționat prin „Reuniunile de maghiarizare“

Atentatele, cari s'au făcut și se fac prin corpurile legiuitoare și prin organele oficiale, nu au fost și nu sunt așa de periculoase ca atentatul noului procler. Dispozițiile nefavorabile ale unei legi sunt ca apele din pustiuri, cari curgu până la un loc, după aceea se perd în nisip; Reuniunile de maghiarizare sunt însă niște canale, cari conduc meschinele intențiuni până la vetrele domestice prin sanctuarele familielor și subminează pe „nesimțite“, devalenză „incet“, însă distrug „sigur“ tot ce le stă în cale.

Noul procler ce ne amenință dispune între altele și de mijloace ademenitoare, fermecătoare și amestitoare, ca vocile Sirenilor, cărora ușor le poate cădea victima cineva, și Odisei avem astăzi puțini între Români.

Ora a un-spre-zecea a sunat. Comitem un păcat de moarte—o sinucidere—daca mai întârziăm și nu ne punem umărul și pieptul pentru ca să ne apărăm.

Armele de apărare ni le pun înșiși dușmanii noștri în mână, n'avem de cât să le

luăm și sa le îndreptăm în contra lor. Cu același drept, cu care formează ei Reuniuni de maghiarizare, putem forma și noi, ca antidot, Reuniuni de conservare. Dreptul acesta nu ni-l poate nimenea disputa, până ce nu li se disputa nici lor.

Sa formăm „Reuniuni pentru conservarea naționalității noastre“ prin toate locurile locuite de Români, dar mai cu seamă acolo, pe unde suntem mai amenințați.

E constatat, că nici un popor nu a arătat atâta perseveranță în conservarea limbii a datinelor și obiceiurilor sale, ca poporul român, și apoi astăzi să fi disperat cu totul din sufletul Românului acel foc ve-talic, care a conservat acest tesaur, rescumpărat cu grele suferințe, ba chiar și cu crunte vârsări de sânge? Nu se poate; din contra avem firma convicțiune, ca în inima fiecărui Român plusează înca cel mai infocat interes pentru cea mai scumpă moștenire remasă de la moșii și strămoșii noștri.

Glasul părinților noștri resună din morminte și ne provoacă, ca să apărăm cea mai sântă moștenire ce ne-au lăsat, daca nu voim să ne atragem blăstemul generațiilor viitoare!

INTRUNIRI LA IAȘI

Pactul social ne spune că partidul conservator din Iași a avut zilele acestea două intruniri, la d. N. Șutu și la d. Leon Em. Bogdan. Obiectu intrunirilor a fost atitudinea ce trebuie să aibă conservatori din Moldova în împrejurările de față.

Asemenea și liberali democrați fracționisti au ținut o adunare la d. Al. M. Șendrea, spre a se înțelege asupra liniei de purtare în viitoarele alegeri.

REVISTA ZIARELOR

Românul de joi face lecții altora, ca de multe ori, zicând, că nimic nu lămurește mai bine chestiunile politice decât o discuție „sinceră și leală“, căci principiile pot triumfa numai prin „puterea adevărului.“

Apoi numitul organ se încearcă, în felul său, să combată pe „Timpul“ în chestiunea revisurii Constituției.

Binele Public constată, că unirea opoziției îngrijește mult pe cei dela putere. Deacea ei recurg la mijlocul machiavelic: Divide et impera, și caută a semăna desbinarea între partidele unite. „Dar, zice *Binele Public*, suntem toți prea bețrani și indestul de frământați cu manoperele d-lui C. A. Rosetti, pentru a nu putea vedea prin pănza ce întinde și pe care a scris: *Bevisuirea constituției prin tăierea votului universal*, cea ce se află în dosul ace-

tei pănze și anume: *Intemeierea despotismului și autoritarismului ministerial; suprimarea libertății presei. Anihilarea ori cărui control al actelor guvernului.*“

România Liberă asteaptă cu nerăbdare alegerile consiliilor comunale și momentul judecării pentru cei cari au uzurpat drepturile alegătorilor. Legiunea guvernamentală s'a pus pe lucru. Ce face opoziția? Ea trebuie să facă o listă generală, să o proclame prin intruniri și să se propie prin ziare cât mai curând, ca alegătorii să poată studia lista.

„Deci la lucru, în unire, cu concesiuni raționale și având îndreptați ochii către persoanele cele mai stimabile ale țerei!“

GAZETA TRIBUNALELOR

Peste câte-va zile Curtea de apel din București va fi chemată să se pronunțe asupra apelului făcut de d. Al. Ciurcu, redactor al ziarului *Independența române*, în contra sentinței Tribunalului Ilfov care a respins declinatoriul de competență propus de apărătorii săi.

Cestiunea atingând de aproape una din libertățile constituționale, erdem interesant a reproduce, dupe „Dreptul“, atât motivele pe care s'a fundat majoritatea tribunalului, cât și opiniunea minorității reprezentată prin d. judecător Ar. Eustratiu, Eată această sentință:

Tribunalul.

Având în vedere excepțiunea de necompetență, ridicată de apărătorii lui Al. Ciurcu, basată pe art. 24 din Constituțiune, care prevede că delictele de presă se judecă de jurați, dispozițiune din care ar reesi necompetența Tribunalului civil d'a judeca acțiunea în daune-interese provenind dintr'un delict de presă ;

Având în vedere că argumentul principal pe care se fundează această excepțiune este că art. 24 din Constituțiune dă juraților judecarea delictelor de presă, astfel că, de s'ar admite competența Tribunalului civil d'a judeca cererea în daune-interese, s'ar deturna dispozițiunea tutelară a acestui articol, care e menit d'a garanta libertatea presei ;

Considerând că prin art. 8 Proc. con. penal se dă părții vătămăte facultatea d'a intenta acțiunea în despăgubiri rezultând dintr'un delict sau crimă, fia imaintea Tribunalului repressive de o dată cu acțiunea publică, fia separat inaintea Tribunalului civil, chiar când acțiunea publică n'a fost încă deschisă, de unde rezultă că acțiunea publică e-te cu totul independentă de acțiunea în despăgubiri civile și numai partea vătămăte este în drept să și aleagă juri-

dicțiunea care va judeca cererea sa de daune-interese ;

Considerând că, pentru delictele de presă nu se vede nici o derogatiune la acest principiu, nici în constituțiune, nici în dreptul comun; și este inadmisibil ca, sub cuvânt d'a interpreta o lege dupe spiritul ei, să se nesocotească dispozițiuni categorice de legi, ce prin claritatea redacțiunii lor nu permit nici o discuțiune în aplicațiunea practică ;

Considerând că art. 24 din Constituțiune nu reglementează de cât acțiunea publică, neconținând nici o dispozițiune relativ la acțiunea în despăgubiri civile rezultând dintr'un delict de presă, care rămene guvernată de principiile generale stabilite în dreptul comun ;

Considerând că nu se poate susține că această cestiune fiind constituțională, art. 24 din Constituțiune trebuie interpretat dupe intențiunea și spiritul de libertate al presei ce a condus pe legiuitor în redacțiunea lui, de oare-ce acest articol, în care constituanta a prescriis atâtea garanții în favoarea libertății presei, nu conține nici o restricțiune, nici o excepțiune relativ la acțiunea civilă a părții lezate, ceea ce dovedeste ca autorii Constituțiunii n'au avut în vedere a reglementa această cestiune cum a făcut Constituanta Francei prin art. 84 din Constituțiunea de la 4 Noembre 1848 ce rămene sub imperiul prescripțiilor dreptului comun ;

Considerând că principiul conținut în art. 998 Cod. civil, că ori-ce fapt al omului care cauzează altuia un prejudiciu obligă pe acel care l'a ocazionat a-l repara, este de drept natural, și nu'i se poate răpi cui-va fără a nune dispozițiune de lege : or, admitându-se că Curtea cu jurați este singură competentă d'a judeca și acțiunea civilă rezultând dintr'un delict de presă, acest principiu nu și mai are aplicațiunea sa în cas când delictuente prin presă moare inainte d'a se fi deschis contr'a acțiunea publică, de oare-ce jurații nu mai pot judeca cererea în despăgubiri civile, nefiind competenți de cât din cauza acțiunii publice, care nu se mai poate deschide, fiind stinsă prin moartea delictuentei ;

Considerând (intr'o alta ordine de idei) că, inaintea Curței cu jurați, cererea de despăgubiri civile a părții lezate se judecă nu de jurații ce sunt chemați a se pronunța numai asupra culpabilității sau neculpabilității, acusatului, ci de membrii Curței ;

Considerând că art. 389 Proc. Codului penal dă dreptul acestor magistrați, d'a condamna pe acusat la despăgubiri civile, chiar când el a fost declarat neculpabil de către jurați ;

Considerând dară că nu sunt mai multe garanții pentru libertatea presei, admitându-se ca constant că Curtea cu jurați este singură competentă d'a judeca acțiunea civile a părții vătămăte, de oare-ce presa rămene în tot cazul, în ceea ce privește despăgubirile civile, sub jurisdicțiunea magistratilor numiți de puterea executivă ; ca, astfel fiind, argumentul esențial al teoriei necompetenței dispare, și discuțiunea s'ar putea reduce cel mult la o simplă problemă de legislațiune constituțională, ce rămene cu totul în afara de atribuțiunile judecăto-

rilor ce sunt chemați a aplica legile, și nu să le completeze prin interpretațiuni mult sau mai puțin esacte ale spiritului intențiunii legiștilor ;

Pentru aceste motive, în majoritate, împinge declinatoriul de competență : ordonă cercetarea fondului la 26 Ianuarie 1890. Semnați : Al. Costescu, D. Carp.

OPINIUNE

Având în vedere art. 24 și 105 Constituțiunea de la 1866, cari atribuie juraților competența delictelor politice și de presă ;

Considerând că, pe cât timp presa își păstrează charta libertății sale în art. 24 Constituțiunii, Tribunalele ordinare, fară dispozițiune de lege contrarie, nu sunt competente nici într'un mod a judeca cestiuni atingătoare de presă ;

Considerând aa Codul de procedură penală, în art. 226, în mod extra ordinar, pe care delictele de presă, lasă celor vătămăte dreptul să se adreseze direct Curței juratilor, pentru acțiunea întregă a despăgubirilor civile și a delictului de presă : că, în adevăr, art. 226 Proc. penală zice : „Pentru delictele de presă, Curtea juratilor le va judeca încă și dupe cererea directă din partea celui vătămăte adresată președintelui Tribunalului“ ;

Considerând dară că, în urma acestei derogatiuni excepționale la dreptul comun, partea civilă poate merge la jurați direct și independent de Ministerul public ;

Considerând că art. 8 din Codul de procedură penală, care zice că „acțiunea civilă se poate intenta și singură în parte inaintea judecătorilor civili“, nu se aplică la delictele sau crimele de drept comun, că partea vătămăte nu este stăpână pe acțiunea publică (art. 2 Codul de instrucțiune criminală) și careia nu i rămâne de cât călăuză Tribunalele civile, daca Ministerul public nu pune în mișcare acțiunea publică ;

Considerând că pentru delictele politice și de presă, situațiunea părții civile e cu totul diferită, fiind că conform art. 226 codul de procedură penală, partea civilă e stăpână și pe acțiunea publică și pe cea privată, pentru a le adresa ori când direct Curței juratilor ;

Considerând că legislatorul, daca a acordat acest drept excepționale părții civile pentru delict de presă, a făcut-o tocmai fiind că seia că conform Constituțiunii cestiunile de presă, fia civile, fia penale, nu pot fi judecate do cât de Curtea juratilor ;

Considerând că calea naturală a acțiunii civile e aceea de a merge alături și de acord cu acțiunea publică, ca sub aprițarea faptului penal să se fixeze daunele interese, idea care rezultă și din adagiul penal : „*Le criminel tient le civil en état*“ (art. 8 în fine) ;

Considerând că aceasta interpretațiune, mai e deosebite pentru acțiunea civilă rezultând dintr'un delict de presă, e corroborată de spiritul Constituțiunii, fiind că în toate casurile, prin distincțiunea acțiunii civile de acțiunea penală de presă se poate înlătura ușor diferitele garanții pe cari le-a conferit Constituțiunea presei prin art. 24 ;

Considerând că ori-ce interpretațiune juridică trebuie să fia *subjecta vis materiae*,

FOILETON

CAPTIVUL

Ep sod din Don Quijot de Cervantes(*)

(ca XXXIX, XL și XLI Part. IV) trad din Spaniolegr.

(Urmare)

Numele lui era Azan-Aga. El deveni foarte bogat și fu rege al Algeri-i. Eu venii eu densul din Constantinople, foarte multămit ca me aflam atât de aproape de Spania. Nu doar ca aș fi gândit să scriu cuiva despre nenorocita mea soarta, dar voeam să ved dacă norocul nu-mi va fi mai priincios în Algeria, decat în Constantinople. Acolo încreacem deja mii de mijloace spre a fugi, dar nici unul nu eșise la bun capăt, și gândeam sa caut în Algeria alte mijloace de a dobândi aceea ce doream atât de mult. In adevăr, niciodată nu

mă părăsi speranța de a câștiga libertatea, și când ceea ce unelteam și puneam în lucrare nu ducea la sfârșit, indată, fără a pierde curajul, născoceam și găseam altă speranță care să me susțină, chiar de era slabă și neînsemnata.

Astfel imi petrecui viața, închis într'o temniță sau casă, pe care Turcii o numesc „bano“, și unde ei închid pe captivi creștini, și pe acei ai regelui, și pe acei ai unor particulari, pre-um și pe acei ai municipalității. Aceștia sunt, cum s'ar zice, captivi ai consiliului și servesc orașului la lucrările publice ce face, sau la alte sarcini. Ei cepeta foarte greu libertatea lor, căci fiind a comunei și neavând un stăpân particular, n'au cu cine să negocieze rescumpărarea lor, chiar dacă ar avea banii trebuitori. In aceste închisori, după cum am zis, unii particulari din oraș au obicei să ducă pe captivii lor, mai ales când sunt de rescumpărat, căci aici ei sunt ținuti în tiena și bine paziți, până ce sosește prețul rescumpărării. Deasemine nici captivii regelui, ce sunt de rescumpărat, nu es la muncă cu cealalta gloată, decât numai când se întârzie eu rescumpărarea. Atunci pentru a-i face să serie eu mai multă grabă, ca să le vină bani, ai scot la muncă și la adus lemne cu ceilalti, și aceasta nu este o tre-

bă mică.

Eu deci eram în numărul celor de rescumpărat, căci fiindcă se află că eram căpitan, deși spusei că n'aveam mijloace și că era sărac, totuș aceasta nu opri ca să fiu pus între cavalerii și oamenii ce trebuiau să se rescumpe. Mi se puse un lanț, mai mult ca semn de rescumpărare decât pentru pază. Astfel petreceam viața în acea închisoare cu alți mulți cavaleri și oameni de samă, meniți și hotărâti pentru rescumpărare. Cu toate că foamea și goliiciunea ne supăra une ori, și chiar mai totdeauna, nimica nu ne supăra atâta, cât ne supăra când auzeam și vedeam la fiecare pas cruzimile ne mai văzute și ne mai auzite pe care stăpânul meu le întrebuinta în contra creștinilor. In fiecare zi spânzura pe unul, puneam în țapă pe altul, tăea urechile celuiilalt, și aceasta, pentru așa de neînsemnate motive, sau fără motive, încât Turcii marturiseau că o făcea numai pentru plăcerea de a o face, și pentruca așa era caracterul lui firese, de a fi omoritorul neamului omene-sc. Un singur om eși bine la capăt eu densul, un soldat spaniol numit „Cutare de Saavedra.“ (1) Deși acesta

(1) Intâmplările istorisite aici nu sunt nicidecum ale autorului însuș, dupăcum s'a

a făcut lucruri care vor rămânea mulți ani în amintirea acelon oameni, și toate, pentru a dobândi libertatea, el niciodată nu'l bătu, nici nu porunci să-l bată, nici nu-i zise un cuvânt rău. Pentru cel mai mic lucru, din multele ce făcuse, noi toți ne temeam să nu-l pue în țapă, și de multe ori se temu și el singur. Și dacă n'ar fi cauza că timpul nu ne îngăduie, eu aș spun acum ceva din cele ce făcu acest soldat. Ar fi un subiect de petrecere, care r'ar mi nuna mult mai tare, decât povestirea istoriei mele.

Zic deci că în ograda închisorii noastre dădeau ferestrele unui maur bogat și de samă. Aceste terestre erau, cum sunt obicei-nuit acele ale maurilor, mai mult niște borte decât ferestre, și chiar așa fiind erau acoperite de jaluzele foarte dese și strinse. Se întâmplă deci că într'o zi stam pe terasa închisorii noastre, cu alți trei tovarăși, încercându-ne să sărim cu lanțurile pentru a petrece timpul. Noi eram singuri, pen-

afirmat și s'a crezut mult timp. Adevărul erou este căpitanul Ruy-Perez de Viedma, care fusese rob la același stăpân cu Cervantes. In episodul de față Cervantes se numește pe sine „Cutare de Saavedra“ (Tal de Saavedra), dupăcum se vede în acest pasaj.

truca toți ceilalti creștini eșisera la muncă. Din întâmplare ridicai ochii în sus, și văzui că prin acele ferestruici închide, de care am vorbit, se arata o trestie la acăreia, capăt era legată o basma. Trestia se tot elatina, și se mișca, ca și cum ne făcea semn să ne ducem s'o luăm. Noi ne uităram la dansa, și unul din cei ce erau eu mine merse de se puse de desubtul trestiei, ca să vadă de-o vor lăsa să cadă, sau ce vor face. Dar indată ce el ajunse acolo trestia se înalță și se elatina într'amendone părțile, ca și cum ar fi zis din ep nu. Creștinul se intoarse și earăș trestia începu a se scobori și a face aceleași mișcări, ca și inainte. Se duse altul din tovarășii mei, și i se întimplă ca și celui d'antai. Insfârșit se duse al treilea, și pași tot ea cei întâi și ca cel al doilea.

(Va urma)

ceștiune constituțională trebuie inter-
constituționalicească :

Considerând astfel că legislatorul consti-
a organizat presa în art. 24 cu ga-
unei puteri independente de Stat,
gând'o de la influența puterii execu-
tând că acest articol zice : „Presa nu
fi supusa censurii, autorizațiunii prea-
cauțiunii, avertismentelor. etc.“ : așa
presa fiind considerată ca o forță
stă și independentă în regimul nostru
constituțional, ar fi în contra spiritului
constituțiunii ca puterea judiciară să ju-
sără opiniunea publică a juraților ces-
tione de presă :

Considerând că nu ne opresce de a face
direct ceea ce Constituțiunea ne opresce
a face în mod direct :

Considerând că în mod indirect, prin a-
ordarea despăgubirilor civile pe calea Tri-
bunalului, am ajunge a suprima sau sus-
pândă presa fără garanțiile judecătorilor
și naturali prevezuți în art. 24 și 105 al
Constituțiunii :

Considerând că art. 24 zice : „Nici un
jurnal sau publicațiune nu vor fi suspenda-
te sau suprimate“ : prin urmare, dreptul
de care nu are direct puterea executivă,
nu l poate avea indirect nici Tribunalul,
și numai jurații, judecătorii naturali ai
presei :

Considerând că Constituțiunea nu face
distincțiune între delictelor politice și deli-
cetele de presă :

Considerând că reese asemenea din spi-
ritul Constituțiunii noastre, că dacă s'a tri-
mis cestiunile de presă la jurați, Constitu-
țiunea a roit să apere pe magistrat de ori-
ce bănuială de pasiune politica ;

Considerând că ori cum s'ar presenta
cestiunile de presă, fie chiar sub formă
de jurișdiction civile, prin natura și caracterul
jurnalului în cestiune, se pune în joc
bănuială pasiunii politice a judecătorului ;
pentru aceste motive, văzând și art. 24
și 105 din Constituțiune și ar. 226 Codul
de procedura penal ;

Subsemnatul e de opinie că Tribunalul
să admită esepțiunea de incompetență.
Semnat : Ar. Eustațiu.

TIFOSUL IN CAPITALA

Gazeta d'Italia" atla că ministrul Spaniei
România a referit guvernului său că
tătea publică în București, de cât-va
mp. prezentează un caracter alarmant.

Continuă astfel notița sea numitul

Casurile de friguri titaide, ce anual bân-
tăsc acele regiuni dunărene și pe care
medicii le atribuiesc emanațiunilor palustre,
sunt în acest an, mai cu seamă în Bucu-
rești, un caracter epidemic.

Spitalele civile și militare sunt pline de
bolnavi. Din această cauză guvernul a a-
mănat deschiderea scoalelor și schimbarea
garnisoanelor.

Terminând, „la Gazeta d'Italia" întreabă
dacă și guvernul italian e informat de a-
ceasta.

Iar oare și guvernul nostru fi-va el in-
fortat, după cum vedem că e informat
cel spaniol, de cum mai stăm cu tifosul ?

Dacă d-l dr. Felix, medicul igienist al
capitaliei, nu i spune nimic, căci, după cum
zicea cu amărăciune un colaborator al nos-
tru într-unul din numerile trecute, d-lui
este plătit ca să tacă și tacă ca să fie
plătit, — dacă medicul igienist, zicem,
nu spune nimic, apoi bine ar face guver-
nului nostru să ia informațiuni de la aten-
tului ministru spaniol ca să ne spuie și doue
— prin ziarul oficial — cum mai stăm cu
tifosul, care vedem că a început să ingri-
jească și pe străini.

Din Districte

Inchiderea Ploestilor. — Din zioa de
Decembrie, zice „Democratul“, Ploestii
așa mai mult de cât în carantină, se
să închisi din toate părțile mai ca și în
cipii de ciumă. Circulația carelor și că-
relor cu boi este cu totul poprită, bariere
sunt închise unor asemenea transpor-
ti cu tot ce este necesar pentru traiul și
destularea publică.

Comerțul a suferit cumplit tocmai în zi-
de dinaintea Crăciunului ; asemenea și
țimeea familiilor din lipsa venirei lem-
nă și scumpirea peste măsură a micilor
pozite rămase prin magazine.

Și pentru ce aceste suferințe a unei po-

platațiuni de peste 30.000 locuitori ? Pen-
tru că se zice a fi „pesta bovină“ la Ploesti,
ti, declarată de un singur medic veterinar,
care, având interes de suma de 20 franci
pe lângă salariu, scornește că s'a ivit pe-
sta bovină !

Medicii de plăși. „Correspondenței prov.“
i se comunica că medicii de plăși, și cu
deosebire cei din plasa de Sus și Bistrița
stau mai mult la domiciliul lor, de cât să
umblă prin comune ; locuitorii mor ca ani-
malele : medicii de plăși, nu numai ca nu
vor să se ducă, dar și când sunt chemați
de un locuitor, cer sume colosale ; avem
probe în aceasta.

Știți că este bine a fi medic de plasa,
a lua 400 lei pe luna, a avea clientela și a
a ședeia și la domiciliu?... Atragem atențiu-
nea celor în drept.

Agenți ruși. — „Posta“ este informată
că niște agenți Ruși fac propuneri comer-
cianților din Galați a se strămuta la Reni
dacă porto-francul va fi suprimat la Galați.
Guvernul rus ar avea intențiunea, zic ei,
să declare orașul Reni de porto-franco.

Contramendări. — Asemenea are știr-
re același ziar cum că mai multe comande
mari de mărfuri din Anglia și Fraucia, au
fost contramendate de unele case comercia-
le din cauza desființării porto-francului în
Galați.

Intruniri politice. — În Botoșani, și ro-
și și opozanții au început a se mișca
în vederea viitoarelor alegeri. Ast-fel d.
colonel Pilat a intrunit la clubu liberal-na-
țional pe amicii săi, tormând un comitet pen-
tru alegeri.

Cu această ocaziune, „Constituționalul“ face
următoarea observațiune : corect și consti-
tuțional e amestecul unui colonel în activi-
tatea serviciului și în circumscripțiunea com-
mandamentului, să fie agent electoral al
unui partid, să sub-serie răsăse de convo-
care, să facă propagandă ?

Inecat. — În ziua de 1 Ianuarie 1883,
zice „Paloda“, pe la orele 12 trei sferturi,
tăneru Gheorghe Matei Păslaru, în etate
de 20 ani, ducându-se la malu Bărladului,
cu o cofă spre a lua apă, și alunecând pe
ghiața, a căzut în apă, de unde nu s'a mai
ridicat. După cercetările făcute nu s'a pu-
tut găsi cadavru, fiind riu înghețat.

Arsă cu gaz. — Soția locuitorului Ilie a
Mariuței din comuna Cotu-Vameșului, în
seara de 23 spre 24 Decembrie, roind să și
culească copila, a versat pe sine lampa și s'a
tript așa de rău, în cât peste 2 zile a murit.

TĂLHARIE

În noaptea de Sf. Vasile, locuitoru Criș-
cu Moraru din satu Grigorești, plasa Sire-
tului, jud. Botoșani, a fost căecat de o
bandă de tâlhari. — vre o zecă de insi, înar-
mați cu puști și pistoale, obrazul uns cu
funingene — cari i-au luat, după ce l-au
maltratrat și torturat, împreună cu fiul lui,
tot ce avea în casă, bani 18 galbeni și 50
lei, sueman, pânze, haine.....

„Constituționalul spune că poliția jude-
căriă respectivă trei zile după jefuire nu
luase încă nici o măsură mai serioasă.
Halal !

O crimă

Locuitorul Nicolae Lungu din comuna
Cărligi, cătuna Ruptura, întorcându-se în
zioa de 28 Decembrie 1882 de la vinătoare
impreună cu alți locuitori, la bordeiu ce se
află în pădure, se ia la ceartă cu Ion Go-
logan și după oare-care luptă acest din
urmă cade mort, fiind împușcat de cama-
radul său.

Constatarea s'a făcut de procuror în zioa
de 30, zice „Viitorul.“

ECOURI STREINE

Ungaria
Pe la Mohaci în Ungaria Dunărea
a inundat mari întinderi de pământ.
Sute de case s'a surpat, încât mii
de oameni sunt fără adăpost.

Italia
O depeșă din Roma spune că gu-
vernul Italian primește propunerile
engleze pivoitare la Egipt, așteptând

și desființarea capitulațiunilor egiptene.
Reacțiunea contra Irredentiștilor de-
vine tot mai pronunțată. Studenții
dela universitatea din Tisa au făcut
o denunțare sigură monarhistă, pre-
cum și la Bari, unde partizanii lui
Oberdank n'au isbutit tentativele lor
demonstrative.

Austria

Pe când Irredentiștii italieni dau
mult de lucru Austriei pe la Triest,
socialiștii devin nu mai puțin pericu-
loși pe la Lemberg. Aci de mult se
pertractează deja un mare proces socia-
list, în care a fost implicat și un preot
Naumovici, care mai de unazi a trecut
dela biserica cea catolică la cea orien-
tală, ceea ce a produs destulă sen ație
prin cercurile clericale. Nu mai puțin
neliniște a provocat închiderea bise-
ricii jesuite din Lemberg, despre care
fapt au circulat cele mai cuidate sgomo-
te. Acum se face cunoscut, că biserica
a fost închisă tot de frica socialiștilor
cari, se zice, erau să minze biserica
sau cel puțin să provoace scandaluri
în timpul serviciului divin. La multe
persoane s'au făcut perchezțiuni domi-
ciliare.

Incendiuri

În urma teribilului foc din Milvan-
kee în America, unde a ars un otel
mare și au perit sute de persoane, a
venit știrea despre arderea încă a
unui otel dintr'un oraș din Missouri,
unde asemenea au perit câteva persoane.
Mai îngroșător este în cendii, în-
tâmplat nu demult în Berdicev în
Rusia, unde aprinzându-se „Cercul în
timpul reprezentațiunii, au ars peste
500 persoane. Nu putem decât să a-
tragem cea mai serioasă atențiune a
autorităților asupra teatrelor noastre
și asupra bisericilor, mai ales la ser-
bătorile Pastelor, când într'adevăr ne
putem pomeni cu o catastrofă înfio-
rătoare !

Cestiunea Chilei

O foare rusească vorbind de cestiu-
nea Chilei, zice, că Rusia un cere
numai dreptul de a face sondări, ci
vrea să obțină o prerogațiune privi-
toare la brațul Chilei și independența
de orice control din partea comisunei
internationale.

Egiptul

„Daily News“ primește știrea, că
profetul fals a bătut trupele egiptene,
omorând 240 Egipteni și prinzând 260.

Napoleon

Printul Napoleon e arestat într'un
salon lângă cabinetul directorului Con-
ciergeriei din Paris. — În fața locu-
intului s'au grămădit la 5 e, mai
mulți bonapartiști, strigând : trăiască
Napoleon. S'au făcut arestări. — Guver-
nului va presenta un proiect de lege,
prin care se va regula situația
prinților descendenți din familiile domi-
nitore odinioară în Franța

„Times“ zice, că singura lecție a
manifestului este, ca toate nuanțele
republicane francei să fie unite.
„Daily Telegraph“ califică apelul
printului de o manoperă demagogică,
comună Napoleonizilor. — „Standard“
regretă că guvernul francez dă atâtă
importanță aceluși apel ; arestarea prin-
tului e o mare eruară. „Daily News“,
condamnă tentativa printului ca o
manoperă nedemă. Nici chiar „Morn-
ing Post“ nu ea în serios manifestul
și se miră că printul n'a știut că
n'are partizai în Paris.

Desființarea regimului porto-franco

În unul din numerile trecute am arătat
neastampărul în care lege pentru desfiin-
țarea porto-francului din Galați a pus pe
comercianții acestui oraș ; astăzi ne per-
mitem a reveni asupra cestiunii și ne vom
sili într'un chip mai detaliat a arăta in-
conveniențele și rezultatele desastroase ce a-
cestă lege ni se pare că va aduce.

Înainte de toate însă ținem să facem o
declarațiune sau mai bine zis să o repetăm,
căci am făcut-o și alta dată, de natură a
lămuri de la început felul preocupățiunilor
noastre : Nu suntem partizani ai regimului
de porto-franco și în aceasta credem a fi

espresiunea voinței unanime a comerțului
galațean, suntem din contra pentru desfiin-
țarea lui, însă eu condițiune de a fi inlo-
cuit acest regim cu acela al docurilor și
magasinelor generale de întrepris. Fără
această condițiune legea de care ne ocupăm
va face un rău imens atât comerțului în
general cât și celui al Galaților în parti-
cular a cărui importanță și prosperitate va
descrește văzând cu ocni până la a ajunge
un oraș de a doua și de a treia mână.

Nu va fi nimărui greu a-și da seamă de
un asemenea fenomen daca va cugeta cu
seriositate la această cestiune.

Ce dă în adever orașului nostru impor-
tanța sa comercială de astăzi ?

Fi-va esportul produselor noastre agri-
cole ? Nu, căci în privința aceasta Galații
sunt cu mult inferiori vecinului oraș Braila.
Datele statistice sunt față spre a dovedi
aceasta și apoi nu e nimenea care să nu
fie convins în privința acestui punct.

Fi-va mulțimea maga-inelor de detaliu
ce se află în oraș ? Nici atât, căci aceste
magasii sunt în raport cu populațiunea o-
rașului și cu mișcarea sa comercială, și în
zioa în care această mișcare va începe a
descrește și populațiunea a diminua, și ma-
gasinile de care vorbim se vor închide pe
jumătate și mult mai jos încă.

Ceia ce dă Galațiului importanța comer-
cială de care se bucură și care face
din el unul din cele întâi porturi de pe
malurile Dunărei, este comerțul de impor-
tațiune „en gros“ ce se face în el și pe
care nu-l are nici un alt oraș, este esistența
în el a acelor capitaluri de milioane care
fac în mare comerțul cu Anglia și cu
Franța.

Să nu uite nimenea că în Galați sunt în
realitate două orașe iar nu unul, este un
oraș pe deal care se aseamănă cu ori care
alt oraș din țară, și este un alt oraș pe
vale care este cel mare, cel important, cel
care dă în adever viața Galațiului și face
să trăiască din mișcarea lui comercială trei
pătrimi din populațiunea ce avem.

Orașul de pe deal nu există și nu pros-
perează de cât grație orașului de pe vale ;
când acest din urmă va fi lăsat și dimmuat,
cel-lalt se va nimici de la sine ; să fie de
aceasta sigur ori cine.

Ei bine, prin desființarea porto-francului
fără să avem mai înteu docuri și magazine
generale de întrepris acest oraș de pe
vale, comerțul mare de importațiune va fi
nimicit.

Era un timp când Galații posedau case
comerciale de mare importanță care adu-
sesse în țeară capitaluri de milioane și fă-
ceau comerțul în mare cu străinătatea, le-
gele și măsurile fiscale cele vexatorii și
nechibsite și dificultățile ce întimpinau în
ori ce mișcare a lor, au făcut pe multe să
se retragă, totuși au ramas încă de ajuns și
ele sunt care dau precum am spus impor-
tanța cea mare a orașului.

Dacă și aceste se vor duce, dacă comer-
țul în mare cu țările departate va dispărea
ce deosebire va mai fi atunci între Galați
și ori care din micile orașele de pe malu
Dunării ?

Dar acest mare comerț va înceta el, po-
ate să întrebe cineva ?

Vom răspunde afirmativ și nu va fi ni-
mărui greu să priceapă aceasta dacă își va
da socoteala de inconvenientele ce ar pre-
senta un regim care ar supune mărfurile
la plată de drepturi vamale, prin singurul
tapt că ar atinge teritoriul nostru. Comer-
țul ar fi nevoit să avanseze capitaluri adese
considerabile ; el n'ar mai putea reexporta
mărfurile a căror preț, prin creșterea chel-
tuelilor, s'ar găsi prea ridicat pentru a fi
revendute în străinătate ; în fine orașul și
țara noastră s'ar găsi private de mijloacele
de a concurge la mișcarea și la progresul
tracșiunilor internationale.

Galații sunt depositul general de unde se
alimentează nu numai țara aproape întreagă,
ci încă toată Basarabia, Bulgaria până la
Baleani și Serbia. Aceasta permite capita-
lurilor celor trari de a veni la noi pentru
că au un vast câmp de activitate. Dacă însă
valoarea mărfurilor ar crește prin plata taxa-
lor vamale, ori ce tracșiuni cu țările ve-
cine va înceta, câmpul de activitate de care
vorbeam s'ar restringe și capitalurile mari
s'ar retrage, căci alt-fel ele s'ar espune la
perderi colosale.

Și nu numai comerțul cu țările vecine
s'ar găsi cu desăvârșire nimicit, ci chiar
cel cu țara noastră s'ar diminua foarte mult
pentru că dacă nici o diferență și nici un
avantaj n'ar presenta Galații față cu cele-
lalte orașe, atunci care ar mai fi cuvântul
pentru care mai toate orașele din țară își

trag mărfurile lor de aici ? Ele s'ar adresa
de preferență Bucureștilor care se găsește
într'un punct unde convergează toate lini-
le ferate și care prin umare, în condițiuni
identice, le oferă totuși avantaje mai mari,
iar nu la Galați care se găsește legat cu
linia principală a căilor ferate prin un am-
bransament nenorocit ce i-a făcut și con-
tinuă a-i face încă atât de mare rău.

Eată cuvintele pentru care capitalurile
mari se vor duce și comerțul „en gros“
de importațiune va înceta.

Odată însă acest comerț încetat, impor-
tanța comercială a Galațiului va fi cu desă-
vârșire nimicită.

Populațiunea orașului va diminua încetul
cu încetul, căci motivul acestei aglomera-
țiuni nu va mai fi și împreună cu popula-
țiunea se va inpuțina foarte mult și com-
erțul de detaliu care va fi nevoit a se
pune în proporție cu consumatorii. Valoa-
rea imobilelor se va depreția și din pros-
peritatea actuală ne vom pomeni într'o de-
cadență de care astăzi nu ne putem în
destul da seamă, dar care mănă o vom
simți adănc. — *Posta.*

NOTIȚE BIBLIOGRAFICE

Contimpuranul No. 12 cuprinde:
Unirea face puterea... *Sofia Nădejde*
Povestea Povestelor T. D. *Speranță*
Supunerea femeilor *Sofia Nădejde*
Hotărâre, poezie C. *Mille*
Știința la d. I. P. *Eliadi*
De la școala Română din Ploesti *Verax*
Domnișoarei S. N. (poezie) *Al. C. Cuza*
De unde vine grindina N. *Nădejde*
Casatoria liberă C. *Mille*
Noutăți Științifice T. U.
Correspondența *Redacțiunea.*

A eșit de supt tipar și se află de vên-
zare la librăria Nicolescu, Pasagiul român
a **șapte fasciculă** din opera :

STUDIE

asupra
CONSTITUȚIUNEI ROMANILOR
sau
**explicarea pactului nostru fundamental
din 1 Iuliu 1866**
de G. G. MEITANI
Prețul unui exemplar 5 lei, pentru stu-
denții de la școala de drept 2 lei.

C. PASTIA doctor în medicină și
chirurgie de la facultă-
tea din Paris, stabilindu-se în capitală str.
Smărdan 18 vis-a-vis de hotel Concordia,
dă consultațiuni în toate zilele de la orele
11—12 a. m. și de la 4—6 p. m. special
de boale de femei și copii, pentru săraci
rgatis.

Vechiul meu testament făcut acum
câți-va ani și depus în mâinile d-lui
E. B. Calligari fost președinte de
sectie la Curtea de Casație acum
încetat din viață, este anulat făcând
un altul în anul acesta.
Caterina N. Mavrocordat.
născută Princesă Ghika

LA CONCURENȚA
Depou de lemne tăete

1000 kilograme calitatea I-a 28
lei, calitatea II-a 26 lei. Se vinde
și cu stânjenu, Strada Romană
No. 75.

Doctoru Stăuceanu
Strada Manea-Brutaru, No. 1.

Siropul de Raifort iodei a lui grima-
ul & C-ie farmacist la Paris este recoman-
dat de medici în boalele copiilor ; preparat
rece cu sucul plantelor siropului anticor-
sutiie, el e mult mai activ decât acele, es-
cița apetitul, vindecă galeile, combate pa-
loarea și moleșia cărnii, vindecă gumele,
erupțiunile pielei, cruttele de lapte și e un
excelent depurativ.
Depou în toate farmaciile,

TINERETA FRESCHETA ! SI FRUMUSEȚA A PIELII !

RAVISSANTE

examinată oficial.

COMPOZITIE cu totul nevatamatoare pentru toaleta DAMELOR

NEAPARATA pentru infrumusetarea și conservarea PELITEI

INVENTATOR DOCTOR LE JOSSE, PARIS.

Frumusețea damelor depinde mai mult de o piele a feței delicată, albă și curată. DAMELOR, cari în la această vârstă se apăsă de asprimea aerului, a soarelui, etc. se recomandă acest preparat cunoscut de mult, ce e neapărat pentru toaleta damelor elegante și recunoscut ca nevatamator și n'are trebuință de a fi lăudat, căci își îndeplinește pe deplin misiunea de a conserva și infrumuseța.

Prețurile: În facon mare original în carton alb 8 fr. mic 5 fr.

SAVON RAVISSANTE

DE DOCTOR LE JOSSE, PARIS.

Acest săpun e cântat de mulți ani pentru mironii săi plăcuți și frescheți sa de cafea ce dă feței, corpului, mânilor și brațelor. Toți sunt unanimi în judecata lor, că intrunește toate calitățile bune, ce trebuie să aibă un săpun fin de toaletă.

Prețul cu bucată 2 fr. — 6 bușăi 11 fr. Depozit central în Budapeșta: Ráthausplatz 9; Parfumerie Zum Blumenkorb, Fr. Schwarz. Veritabil în București la d. BRUSS, Farmacia Speranța. Comisioane prin epistole se efectuează discret imediat.

Vin de Quinquina feruginos de Grimault & Co

Medicament tonic, febrifug, reparatoriu și reconstituant

Vinul de quinquina feruginos al lui Grimault & Co, preparat cu vin vechin și generos de Malaga este întrebunțat de preferință la persoanele în vârstă. El conține **phosphatul de fer**, care este cel mai simțat dintre toate cele la'te medicamente feruginoase, precum și **quinquina galbena** regulă, care este cea mai activă dintre cele la'te specii de quinquina, căci ea conține o mai mare cantitate de sultat de chinina și principii tonice. Acest vin, este tot de-a-una prescriș cu succes în toate bolile datorate **anemiei lipsei de sânge** etc. El este tonic, reparatoriu și reconstituant, combate atonia stomacului și a intestinelor, provenită sau din cauza **relei alimentației** sau dintr-o **ședere prelungită în țeri călduroase și umede**, precum și din cauza **frigurilor intermitente, a diareei rebeli și prelungite, a convalescenței, consecutive bolilor îndelungate, etc.** În toate cazurile, în fine, unde trebuie să **escăpăm pofta de mâncare, să prevenim accesele de friguri, să combatem sudorile nocturne, să redăm corpului bolnav principii alterate sau pierdute, să susținem forțele bătrânilor și copiilor slăbiți, a femeilor delicate, etc.** În toate aceste cazuri, repetăm, acest vin răușeste în mod iminuat.

La PARIS: casa GRIMAULT & Co, 8, strada Vivienne, și în principalele Pharmacies din Franța și străinătate.

INJEȚIUNE GRIMAULT & Co

CU MATICO

Exclusivmente preparată cu foile Maticoului din Peruvia, această injecțiune și au câștigat în puțină ani o reputațiune universală. Ea curățește în puțină timp sculamentele cele mai rebelle.

Depozit la Paris, casa GRIMAULT & Co, 8, rue Vivienne, și în principalele Pharmacies

Vin di Pepton Pepsic de Chapoteaut

Pharmacisi de prima clasă la Paris

A hrăni pe bolnavi și pe convalescenți fără a le obosi stomacul este o problemă ce n'a putut fi, cu satisfacțiune, rezolvată de cât gracie acestui aliment. Un păhărel cu acest vin conține **dece grame de carne de vaca** cu desăvârșine digerată, asimilabilă și descărcată de părțile insolubile ce se mistușe en grentate. Acest aliment lucridă ca-un forte bun reparator în toate **afecțiunile stomacului, a le ficatului, intestinelor**, precum și în casurile de **digestiuni dificile, desgustul de alimente, anemie, diferitele slabiciuni pricinuite, de tumeri, afecțiuni cancerose, dysenteria, diabetul, friguri**, în fine, mai în toate casurile unde avem trebuința a hrăni pe bolvar, pe oficios, pentru a susține forțele lor prin ti'un aliment reconstituant ce în dădar vom căuta a găsi în extracturi san demuri do carne în buliōne concentrate etc.

Vinul CHAPOTEAUT este nutrimentul cel mai hrănitōr al bătrânilor, precum și al micilor copilași pentru a ogmenta principii nutritive al laptelui ce li s'ă dă.

Depozit la Paris: 8, strada Vivienne precum și la diferitele principale Pharmacies

SANTAL GRIMAULT & Co

Aceste Capsule conțin Esența de Santal citrin din Bombay în totă puritatea sa. Numeroșe experiențe făcute în Spitaliele din Paris, au demonstrat că Esența de Santal citrin avea o activitate mai mare decât **Copaial, Cubebul și Esența de terabentină**. Elle oprește în două sau trei zile scurgerea cea mai dureroasă și cea mai învecătită, fără a comunica miros urinelor; elle nu produce nici righiturii, nici colici, nici diaree și sunt asemenea forte efficace în afecțiunile catarrhale ale vezicii și hematurii.

Depozit la Paris, 8, strada Vivienne și în principalele farmacii din străinătate

HARTIA

FAYARD & BLAYN

contra reumatismelor, catarelor, du rerilor, rănilor, bătăturilor la picioare, arsurilor, etc. Deposit central la Paris, rue Neave-St-Merri, 40, și în toate farmaciile.

ULTIMA CREAȚIE

Săpun IXORA

EXTRA-FIN ED. PINAUD

37, BOULEVARD DE STRASBOURG, 37 PARIS

Săpunul Ixora posedă pe lângă parfumul său delicios și pătrunzător forțicilul privilegiu de a face să dispară sbărciturile. Albește și frăgezeste pielea și-i dă un luciu de tinereță: e regele Săpunurilor.

PAPIER WLINSI

Marele succes al acestui remediu se datoreșce proprietății sale de a trage afară din corp iritațiunea care tot-d'aua a se fixa asupra organelor esențiale a vieții; se deplasează ast-fel răul făcând vindecarea ușoră și promptă. Cei d'întăiu medicii o recomandă cu deosebire contra **guturaiului, bronchitelor, durerilor de gât, rematismelor, drumurilor**. Intrebunțarea ei e forte simplă: una sau două aplicațiuni sunt de ajunse cele mai de multe ori și nu causează de cât o mănăcărime ușoară. Se gășesc, în toate farmaciile.

a se feri de contrafaceri

În Paris, la D. Wlinsi, rue de Seine 31. Deposit în București la domaii farmaciști: Zärner, Risdörfer, Bruss, Eitel, Dembovici și în toate farmaciile; în Iași la d-nii farmaciști Linde, Lbyszewski etc.

În Cismegiu se patinează în fiecare seară la lumină electrică de la 8 până la 11 ore. Intrarea 1 leu.

MAȘINELE DE CUSUT ORIGINALE A LUI SINGER

SUNT CELE MAI BUNE DIN LUME.

Premiale cu 150 medaille prinie PARIS 1878 Medailă de aur

12 FRANCI rate lunare

A se feri de Imitații

Garanță sigură dată in scris.

Orice Mașină de cusut a lui SINGER Co NEW-YORK. poate mărca de sus a Fabricii.

G. NEIDLINGER, Agent general

MASINILE DE CUSUT ORIGINALE SINGER CU O CONSTRUCTIUNE SIMPLA SI DURABILA SUNT CELE MAI PERFECTE MASINI, DEPLINA GARANTIE: EXISTAND FABRICA DE 31 ANI, ANUL TRECUT SAU VENDUT PESTE 1/2 MILION MASINI, SE VEND IN CASURI CATE 3 Lei NOI PE SEPTAMANA

Dozată că mașinele Originale Singer sunt foarte bune este că consumațiunea făcută până acum ce este din zi în zi.

ASTHME Catarrhul, nădărău, sufocățiunea și toate bolile organelor respiratorii vindecate prin **Laborato Levasseur**, 3 fr. d-rului Crozier. Prețul 3 fr. cutia, în Franța și în România. — Levasseur farmacist-chimist de clasa 1-a, 93 rue de la Harpe, PARIS. Depozit în București: la d. BRUSS, și în toate farmaciile.

NEURALGIES Vădeseți în toate țările chiar și cu luțarea cel mai rău de **neuralgie** în **cap, în d-ruul Crozier**. Prețul 3 fr. cutia, în Franța și în România. — Levasseur farmacist-chimist de clasa 1-a, 93 rue de la Harpe, PARIS. Depozit în București: la d. BRUSS, și în toate farmaciile.

PETRACHE IOAN

Mare magazin de coloniale, comestibile și delicatose

Calea Victoriei, vis-à-vis de palatul regal.

A sosit pentru sezonul de iarnă tot felul de conserve, din cele mai escelente; brânzeturii străine și indigene, precum: **Roquefort, Brie, Camembert, Port du Salut, Mout d'or, Gervais imperial, Limburg, Liptauer, Chester, Crème de Hollande, Stilton, Crema Regală** etc.

Un bogat asortiment de cărnuri afumate, piești de gască. Diferite marinade de Barbuti, Hiel, Aal-Fisch, Aal-Fisch cu gelatină.

Sosesc meren stridii proaspete de Ostanda și Constantinopol. Iere proaspete, moi și tescuite de morun; Iere de chefal, păștrăvi afumați și tot felul de pesci.

Vinuri și liqueruri din cele mai alese.

Ceainuri chinezesci, ruscici de caravană și de Popov; pesmeți din cele mai renumite fabrici străine

În curând sosesc pește proaspăt de Constantinopol.

Tot la acest magazin se află de vânzare cu ocaia vin roșu și alb de calitate superioară.

Prețuri foarte moderate cari desfid ori-ce concurență.

Onor. Public, care va bine-voi să viziteze acest magazin, va rămâne pe deplin satisfăcut, nu numai de bunătatea și calitatea mărcii dar și de un serviciu prompt și onest.

BUCUREȘTI

AVIS CIRCULAR

Onorate domnule.

Ne grăbim a vă înștiința, că la **CAVALERUL DE MODA** cel mai distinct și renumit Magazin de haine confecționate pentru Bărbat și Băeți, a sosit pentru Sezonul corent, un bogatu Asortiment de Costume negre de Salon. Fraeuri și Gheroaze de Previen veritabil de Brun și Drap de Sedan.

Un enorm Asortiment de Paltoane fine și elegante, de stoffe Ratin friso, Sepekin floconat, Montagnac lăinc-donce, Aiderdon și Flaistic veritabil. Blani de lues și Voyage, de Seong, Astragan, Biber la gulere și mânici, Blănuțe scurte de Vanătoare, etc.

Paltoane cu diferite Plușuri peste tot, și la gulere de mătase. Prețurile sunt destul de convenabile spre a putea învinge verconcurența locală.

LA CAVALERUL DE MODA — 2 Strada Selari 2 și colțul Stradei Covaci

ȘI IARNA

PRIMA CASA de CONFIENTA în TERĂ

me cu și fără Talie, din stoffele cele mai moderne, confecționate după noul Jurnal.

Pardessiuri hante novenute pēnă la calități superioare. Măre Coletiu de Pantaloni fantastice, nuante bine alese. Costume bine alese. Costume de Sedan.

SESONUL